

לומדים תורה ובכסף

ישיבה
כשביל זה יש אינטרנט

כל אחד והחופש שלו / ט.ט.ט.

falmarooo@gmail.com የገንዘብ ጥያቄ

לוקח אינה בגלל עסק. אמנם ימים נודים כמתירים. (גם אם מותר, מאוד לא מומלץ).

רשמור ורעצור

היומנו של ז"צ

דירעגט אפ די חסד שייקלעך, וועלכע איר האט געווען.
אויב וועלכע איר האט געווען, וועלכע איר האט געווען,
וועלכע איר האט געווען, וועלכע איר האט געווען.
וועלכע איר האט געווען, וועלכע איר האט געווען.
וועלכע איר האט געווען, וועלכע איר האט געווען.

32 אורי אקראן

יש לי חידה שעוד לא פתורה עבורי: מה המכנה המשותף לצדיקים, חסידים, זקני העם, פליטת בית הסופרים, גרים ואנחנו. עוד לפני המכנה המשותף, מה ההבדל בין כולם?

צדיקים אלו אנשים נאמנים ומסורים שמקיימים את ההלכה כפי שהיא. החסידים עושים מעבר למה שהם חייבים. הם אוהבים את ה' ורוצים לעשות כמה שיותר נחת רוח לפניו (חשוב להדגיש שתוספת מעשיהם נובעת מאהבה ורצון ולא מתחושת הכרח פנימית. המחויבות שלנו היא למה שכוללת ההלכה. מה שמעבר - רק בהתאם לרצון חופשי התואם את היכולת הנפשית שלנו).

אוקי. ומה ההבדל בין הזקנים לפליטת הסופרים?

זקני העם הם המנהיגים הרוחניים שמנחים את העם על פי חכמתם ונסיון חייהם, ופליטת (שארית) הסופרים - שאר הרבנים. הגמרא (קידושין ל, א) מסבירה שהחכמים הראשונים נקראו סופרים בגלל שספרו את כל אותיות התורה. ספירה זו מבטאת הכרה מדויקת של כל התורה, ונובעת מהכרה במשמעות האדירה של התורה (שמחלחלת לכל פרטיה) ומהחיבה עצומה אליה. בימינו אין לנו דמויות כאלה, אולם יש לנו תלמידי חכמים שאוהבים ומעריכים את התורה, שוקדים עליה ובקיאים בה.

למה מוזכרים גם הגרים? מילא אנחנו, אולי האמירה היא שגם אנו רוצים להיות חלק מכל הצדיקים האלה, אבל מה העניין בגרים?

אולי נוכל להבין את זה על פי החתימה, "משען ומבטח לצדיקים". הדגש הוא על כך שה' המשען והמבטח - של הצדיקים, ולא רק. אני חושב שהציר המרכזי של הברכה הוא פניית בני אדם לה', ובקשה שלנו שה' ייעתר להם. מטרת הברכה היא לחזק בחברה כולה את ההבנה שהכתובת של בני האדם, המשען והמבטח שלהם, זה ה'. כשיראו שהפונים לה' נענים, בני האדם יפנו לה' יותר וממילא גם יחיו בצורה שתואמת בקשת אלוקים, ויתקרבו אליו יותר וע"פ דברי הרב קוק בעין אי"ה מסכת ברכות.

ברכה זו היא הצד המשלים של הברכה הקודמת, בה ביקשנו שה' יעזר לנו. מעבר לכך שאובדן הרעים יביא להפסקת פגיעתם באחרים, יש בכך תועלת נוספת לשאר האנשים: כשהרוע נכרת והטוב מתרומם, בני האדם מקבלים הבזקה של מערכת הצדק האלוקית, מוחש להם שיש דין שדן ומתגמל כל אחד על בחירותיו, מה שמעורר אותם לבחור יותר בטוב.

לפי ציר זה, של פניית בני האדם לה', אפשר אולי להבין למה גם הגרים מוזכרים יחד עם אנשי הרוח של העם: באופן טבעי, מעמד הגרים בחברה לא חזק במיוחד, ולכן יש להם נטיה חזקה יותר לבטוח בה' ולפנות אליו, בידיעה שהוא עוזר לכל אחד.

שעת סיפור

הרב לוינגר זצ"ל היה תמיד אופטימי. כששאלו אותו מה שלומו הוא היה עונה: "כל יום מתקדמים". מתוך האופטימיות היה לו כח רצון מאוד גדול. לאחר שעבר אירוע מוחי, סיכויי ההחלמה היו לא גדולים לאדם מבוגר כמותו. בעל מוסד שיקומי לאנשים עד גיל 60 הכניס אותו לשם על אף שהיה 12 שנים מעל הגיל האפשרי, כי הוא העריך את הרב. עם הרבה אופטימיות וחצי גוף משותק הרב חזר ללכת ולפעול ביתר שאת למען ארץ ישראל. פעם אחת הרב חזר במוצאי פורים הביתה, וראה את הנכדות מנסות לנקות את הבית. מיד לקח את המגב, קיפל את שולי חליפתו ואמר שגם הוא רוצה לעזור לסבתא. לקול מחאתן ענה: "אני אלון הספונגה! אתן יודעות כמה חדרי מדרגות שטפתי כשהייתי אברך?"

המשב"צ:

כתיבה ועריכה: חיים ברנסון.
עיצוב גרפי:
עיסור - סטודיו לעיצוב גרפי.
איורים: אריאל חצרוני.
תודה לצבאי סקולניק.
falmarooo@gmail.com

מי שיועד להפסיד יכול להרוויח.

קורא קבוע

לב של עם

לא כולם נולדו עם ספר ביד, אבל אין אחד שלא נולד עם נשמה עצומה שמאירה בלב.

בפרשה קרח טוען נגד מנהיגות משה ואהרן. זה יכול להיראות כנסיון פוליטי להחלפת השלטון, אבל ראיתם פוליטיקאי שהשפה שלו היא ש"כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה'?"

יותר מכך. המדרש מספר שקרח ואנשיו באו לבושים בטליתות שכולן תכלת למשה רבנו, ושאלו אם טליתות כאלו חייבות בציצית. משה רבנו ענה שכן, וקרח גיחך: פתיל תכלת אחד מספיק כדי לפטור טלית שלמה, וטלית שכולה תכלת לא תפטור את עצמה?

המדרש נראה במבט ראשון כמו סיפור חביב שלא ברור איך הוא קשור לענין ומה הוא בא לומר עליו. מה שכן ברור כעת, שפוליטיקה לא היתה שם המשחק שם.

מדרשי התורה לא באו לספק "שעת סיפור תורנית". חלקת הדרש בפרד"ס מאירה באור עמוק, בהיר ומתוק יותר את חלקת הפשט.

חשבתם באמת למה טלית כזו חייבת בציצית? כולה תכלת! ובמה הפתיל ה-101 יהיה שונה מכל המאה האחרים שהיו יכולים באותה מידה להיקשר בעצמם בבגד כפתילים תכולים?

הוא יהיה שונה בתכלית, תהיה לו מטרה אחרת. כל חוטי הבגד נמצאים כדי להרכיב בגד ללבוש, ואותו פתיל נקשר כי ה' ציוה לקשור אותו, לזכות את כל הבגד במצווה.

ובנמשל: באמת כולם קדושים, בכל יהודי יש נשמה אלוקית, אבל בכל זאת העם צריך מנהיגות רוחנית שתקשר אותו לקב"ה, משתי סיבות: 1. ה' יצר את העולם ממערכות מערכות הכוללות כל אחת חלקים רבים בתפקידים שונים. ליד וללב יש אותו D.N.A, אבל התפקידים אותם נועדו למלא גורמים שגוף ללא יד יהיה גוף חסר, וגוף ללא לב - ימות.

גם בגוף הלאומי יש נשמות שנועדו לפעול פעולות נצרכות ויש נשמות שנועדו לקשר את העם לה' ולהפיח בכולו רוח חיים. משה ואהרן לא התנשאו. ה' בחר בהם וציוה עליהם למלא את התפקידים החיוניים שלהם עבור כל העם.

2. גם אם לכולם יש נשמה קדושה ופוטנציאל רוחני עצום, צריך לחיות את החיים בצורה שתואמת לנשמה ומוציאה אותה לפועל. ובזה יש מדרגות רבות. משה ואהרן התאמצו והתעלו עד שחיו ברמה אחרת משאר העם, והיו יכולים לעמוד במקום של מפגש עליון ביותר עם ה'.

גם אצלנו, ישראל התשע"ה, יש הבדלים בין הנשמות. יש כאלה שזכו לשאיפות רוחניות גבוהות, ויש שעבודת ה' שלהם באפיקים אחרים. היד לא צריכה לקנא בלב. היא צריכה לשמוח שלגוף של כולנו יש לב חזק שפועם למען כל הגוף, ולדעת שבתחומה היא יכולה להתעלות ולהוסיף טוב לעולם בצורה שאפילו הלב לא יוכל לעשות. כי אותה ה' מינה להיות היד.

לע"נ ר' ישראל בן קלמן קלנימוס ז"ל
לע"נ ר' ישראל בן אברהם צבי ז"ל
לע"נ הרב משה לוי זצ"ל
לזכות כל עם ישראל

מוצאי שב"צ